

الله رسانی می سازی

سیارا (۱۳۳۰) سپتامبر ۱۳۲۸

اتبعون اهتمامكم سبیل الرشاد

والله یهدی من یشاء الى صراط مستقیم دینی، علمی، ادبی، سیاسی هفتگانی جمیعه اسلامیه در

صاحب دربار مسئول : ع. اشرف ادیب

اول قدر چیقمش ایدی ، مویی الیه ذاتاً تخته چیقدینی زماندن اعتباراً دین
ملنک تقویه-نه چالیشمنه باشلامش دی . « عالی برلری ییقدی ، تصاویری ،
بتلری قیردی . اوافق اور مانلری کسدی [۳] حضرت موسی نک پایدینی پرخ
بیلانی قیردی ؛ چونکه اووقته قدر بُنی اسرائیل آنک اوسته توتسی یاقارلردى .
او یال-کنز بُنی اسرائیلک الله-ه کوکنیوردى . و الله آنکله ایدی . نزهیه
توجه ایتدیسه موفق اولدی . آئوریه حکمداریه قارشی عرض مقاومت ایدوب
خدمت ایغه-دی . فلسطینلری (غزه) قدر ودها ایلریه - نو-تجیلرک حصار
لرندن سپری شهره قدو سوردى [۱] . کتب مقدسه شویله نقل ایدیسور :
« بو حکمدارلردن و تریبا-لدن صوکره آئوریه حکمداری (سناجریب) کلوب
یهودیه دیاریه کیردی . مستحکم شهر لر قارشیسنه اردوسی قوردى و قازانک
بولی دوشوندی . (از کیا) ، (سناجریب) کلیدیکنی و قدس + قارشی
محاربه ایده جکنی آ-کلابنجه اسراسنی ، اکابرینی طوبلا-لوب شهرک خارجنده کی
صو منابعی قورو-تیق تدبیرینی عرض ایله دی . آنلرده تصویب ایله دیلر .
بویله-جه برقوق اهالی طوبلا-لوب صو منابعی قورو-تیق واورتهدن کچن دره-نک
صولینی قطع اینکه تثبت ایتدیلر . دیوردى که : نیچون آئوریه قرالی کاوبده
چوق صو بولدون ؟ بوندن باشمه شهرک دیوارلرینی قو-تاشدیروب قوله لر
بایپلری . یهودیه حکمداری طیش طرفده ده بر سور باهه رق قدسده کی
(میللو) نی تعمیر ایتدی . بر چوق فالافانلر ، مزراقلر پایدی . اهالینک
اوسته محاربه قوماندانلری نصب ایدوب قدس قاپیسی سو-فاغنده طوبلا-لادی .
و آنلرہ کمال اعتدال ایله ، متنین و شجیع اولمالرینی آسوردیه قرالردن
و معیننده کی غلبه-لقدن یائس کتیرمه-مهلرینی توصیه ایتدی . « چونکه :
بزمله اولا-لر آنکله اونلردن دهـا چوق اوله-جقدر ، آنکله لحم و شحمدن
مراکب برقول وار ، بزم ایله اجدادمنک ربی محاربه ایتمک اوزرہ بولنیور ..»
دیدی [۴]

متناقا (سناجریب) ک اردوسنه نصل بر صورت انجازکار ایله مغلوب
ابدیلوب قدس له قور-تلینی کتب مقدسـه ده تصویر او-لمنش در .
(از کیا) (خرقیا) یکرمی دو-قوز-سنه لک بر-دوره حکومت-نها-نده وفات
ایتدی . هر کس کنیدیسنه محبت و حرمت ایتشن اولد-قلندن جوق متأثر اولدی .
برینه اوغلى (متاساخ) چیقدی . لکن خونریز برآدم اولدی-فندن « شهره
معصوملرک قانی یا-لداری . اندیانک شخصیت مقدسه-لری دوچار تررض اولدی .
حتی (اشعا) پیغمبرک (Isaiah) برد-تھه ایله یچمک صورتیله قتلی بو-حکمدار
ظالمک حرکتی ایدی ..»
(مناسخ) الی بش سنه حکومت ایتشن ، برینه کچن اوغلى (جمون) ده
ایک سنه صـ-وکره کنندی خدای طرفندن قتل او-لمنش در . بونی متعاقب
(جمون) له قاتلری ذه اعدام ایله مجازات او-لنه-رق برینه او-زمان هنوز سکن
یاشنده اولان اوغلى (یوشیا) Josiah قائم اولدی . بو-حکمدار هنوز
پک کنجیج ایکن بویوک بر-عصبیت ملیه ، صـ-بـ-وـ-طـ-یـ-تـ- دـ-نـ-یـ-وـ-هـ- کـ-وـ-سـ-تـ- دـ-دـ-یـ- ؛ اون
ایکی یاشنده با-بـ-اـ-سـ-نـ-کـ- تـ-کـ-رـ-اـ-رـ- تـ-أـ-سـ-يـ-سـ- اـ-يـ-تـ-شـ- اـ-وـ-لـ-دـ-يـ-نـ-یـ- تـ-خـ-رـ-یـ-
اجدادینک مراسم مذهبیه سی اعاده ایتدی و او-توز یاشنده ایکن مصلیلرله
ایتدیکی بر-محاربه ده مقتول اولدی . بوندن صوکره بر-فاج حکمدار دهـا کلـدـی .
نهـات (زـدـکـیـا) Zedekia نـکـ دورـ حـکـوـمـتـنـدـهـ بـاـبـلـ حـکـمـارـیـ بـنـتـ نـصـرـ
(بابـلـ حـکـمـارـیـ) قدـسـ شـهـرـنـیـ ضـبـطـ ، يـاغـماـ وـاحـرـاقـ اـیـتـدـیـکـیـ کـبـیـ
حـکـمـارـلـرـیـ اـیـلـهـ بـرـاـبـرـ اـهـالـیـنـکـ قـسـ کـلـیـسـنـیـ اـسـیرـ صـفـتـ اـیـلـهـ بـاـبـلـ شـهـرـیـهـ
کـوـنـوـمـشـ درـ .

یهودیلرک تاریخی ایشته بویله-جه بـرـدـنـ منـقـطـ اوـلـیـورـ .
بوـاـرـمـنـکـ کـچـنـ صـحـیـفـهـ لـرـنـدـهـ صـرـاجـمـتـ اـیـشـنـ اوـلـدـیـمـ بـرـمـورـخـ (بـنـیـ اـسـرـائـیـلـ)
وـخـرـسـقـیـاـیـتـ حـکـمـتـنـکـ مـقـدـسـهـ سـنـدـنـ مـعـدـدـ بـولـنـانـ عـهـدـ عـتـیـقـ اـقـسـامـنـدـنـ
(قرـونـیـقـلـ) لـرـ اـیـلـهـ (حـکـمـارـلـرـ کـتـابـیـ) حـقـنـدـهـ دـیـورـ کـهـ :
[۱] زـوـزـهـ فـوـسـ - ۹ـ نـجـیـ کـتـابـ - ۷ـ نـجـیـ بـابـ
[۲] زـوـزـهـ فـوـسـ - ۹ـ نـجـیـ کـتـابـ - ۷ـ نـجـیـ بـابـ
[۳] بوـ اـورـ مـانـلـرـ (آـسـتـارـوـذـ) مـعـبـودـسـنـکـ عـبـادـتـهـ مـخـصـوـصـ یـدـیـ .
[۴] قـرـونـیـقـلـ ۲ـ - بـابـ ۲۲ـ - (۱) نـجـیـ فـقـرـهـ

ایده-رک تکالیف شرعیه بـیـ اـسـقـاطـ وـحـرـمـاتـ اـبـاـحـهـ وـبـنـاءـ عـلـیـهـ عمـومـ
انـسانـلـرـ آـرـهـ سـنـدـهـ «ـ اـبـضـاعـ » وـ «ـ اـمـوـالـهـ » اـشـتـرـاـكـ وـاـبـاـحـهـ اـسـاسـلـیـنـیـ
وضـعـ وـبـالـتـیـجـهـ تـمـهـیدـ مـبـانـیـ «ـ فـسـقـ وـالـحـادـ وـنـشـرـ آـثـارـ فـسـادـدـرـ » .

بونـلـرـ شـوـمـقـصـدـ خـاـنـانـیـهـ اـیـرـیـشـمـکـ اـیـچـوـنـ پـکـ چـوقـ چـاـشـدـیـلـرـ
وـحـالـاـدـهـ چـالـیـشـیـوـرـلـرـ . بـونـلـکـ اـیـچـوـنـ مـتـعـدـدـ نـاـمـلـ اـیـلـهـ مـیدـانـهـ آـتـیـلـدـیـلـرـ ،
درـلـوـ کـسوـهـلـرـ بـورـوـنـهـ رـکـ اـورـتـهـ دـوـنـوـبـ طـوـرـدـیـلـرـ . فـقـطـ ، هـانـکـیـ
ملـتـکـ اـیـچـنـدـهـ بـوـلـنـدـیـلـرـ اـیـسـهـ آـنـلـرـ اـخـلـاقـیـ اـفـسـادـ اـیـتـدـیـلـرـ . حـالـبـوـکـهـ
کـنـدـیـلـرـ مـصـلـحـ عـالـزـ اـدـعـاـسـنـدـهـ بـوـلـنـیـوـرـلـرـ .

هـانـکـیـ مـدـقـقـ ؛ بـوـ طـرـیـقـ سـلـوـکـ اـیـدـنـلـرـ مـقـاـصـدـیـ اـطـرـافـنـدـهـ
جـوـلـانـ اـیـدـرـسـهـ ، اـونـکـ اـیـچـوـنـ اـنـکـشـافـ اـیـدـرـکـ بـوـنـلـرـ سـرـدـاـیـدـکـلـرـیـ
مـقـدـمـاتـ ؛ مـدـنـیـتـ حـقـیـقـیـهـیـ اـفـسـادـ ، هـیـثـ اـجـمـاعـیـهـ بـشـرـیـهـ نـکـ اـسـانـیـ
بـوـزـمـقـ ، زـیـرـوـزـ بـرـیـکـدـنـ بـشـقـهـ هـیـچـ بـرـشـیـهـ یـارـاـماـزـ .

چـونـکـهـ - آـتـیـاـ اـیـضـاحـ اوـلـهـ جـنـیـ اوـزـرـهـ - هـیـثـ اـجـمـاعـیـهـ بـشـرـیـهـ نـکـ
نـظـامـ وـاـنـظـالـ اـوـزـرـهـ دـوـامـنـ اـیـدـنـ مـطـلـقاـ «ـ دـینـ » اـوـلـدـیـنـیـ شـمـهـ
قـبـولـ اـیـمـیـانـ حـقـیـقـتـلـرـدـنـ . اـوتـ ! «ـ دـینـ » سـزـ اـصـوـلـ مـدـنـ . هـیـچـ
بـرـ وـقـتـ قـوـیـ وـحـکـمـ اـوـلـهـ مـارـ [۱] . حالـ بـوـکـ بـوـمـسـلـکـ سـلـوـکـ اـیـدـنـلـرـ
اـیـچـوـنـ بـرـنـجـیـ وـظـیـفـهـ ، اـدـیـانـ مـوـجـوـدـیـ اـعـدـامـ ، دـینـ عـقـیدـهـلـرـ
هـیـچـنـیـ آـتـمـقـ ، مـزـارـ عـدـمـهـ کـوـنـدـرـمـکـدـرـ .

یـکـرـمـیـ درـتـ عـصـرـدـنـبـرـیـ دـوـجـوـدـ اـوـلـدـیـنـیـ حـالـدـهـ بـوـمـسـلـیـکـ
شـایـعـ اـوـلـامـاسـیـ وـسـالـکـلـارـیـنـکـ مـبـغـوشـ اـوـلـهـلـرـینـکـ اـسـیـانـهـ کـلـنـجـهـ :
انـسانـلـرـ فـطـرـةـ مـاـلـوـفـ اـوـلـدـقـلـرـیـ نـظـامـ اـجـمـاعـیـ - کـهـ قـدـرـتـ فـاطـرـهـ نـکـ
آنـلـرـ حـکـمـتـ باـهـرـهـ سـنـدـنـدرـ - آـنـلـرـ مـیدـانـهـ قـوـیدـقـلـرـیـ اـصـوـلـ وـاهـیـهـ
اوـزـرـیـهـ دـامـیـ صـورـتـهـ غـلـبـهـ اـیـمـسـنـدـنـ اـیـلـرـیـ کـلـشـدـرـ . اـیـشـتـهـ ، اـنـجـقـ
بـوـاـسـرـارـ آـمـیـهـ سـایـهـ سـنـدـهـدـرـ ، کـهـ نـفـوـسـ بـشـرـ بـوـنـلـرـ مـحـضـ حـقـیـقـتـ اـوـلـقـ
اوـزـرـهـ ثـوـنـهـ سـوـرـدـکـلـرـیـ شـیـلـرـیـ مـحـوـ اـیـمـکـ قـیـامـ اـیـدـیـسـورـ . بـوـنـدـنـطـوـلـاـیـ
بـوـنـلـرـدـهـ دـامـیـ بـرـشـیـاتـ کـوـرـلـهـ مـشـ ، بـوـنـلـرـ اـیـجـیـینـ بـرـدـاعـیـ ، بـرـمـشـدـ
قـالـقـوـبـدـهـ طـوـغـرـیدـنـ طـوـغـرـیـهـ بـوـمـذـهـیـ تـشـرـ اـیـمـکـهـ مـأـمـوـرـ اوـلـهـ مـشـدـرـ ؛
هـیـچـ بـرـوـقـتـدـهـ اوـلـهـیـهـ جـقـدـرـ . آـقـسـهـ کـلـیـ

احـمـدـ حـمـدـیـ

فـلـکـلـخـ

قـلـیـچـ دـینـ

طـقـوـذـنـجـیـ بـابـ

بـنـیـ اـسـرـائـیـلـ وـبـهـرـوـدـاـ هـلـکـوـمـنـدـرـ

اسـرـائـیـلـهـ حـکـمـتـنـکـ آـئـورـیـهـ حـکـمـتـیـ آـلـدـنـ ضـرـبـةـ مـوـقـ آـلـدـیـنـ اـشـادـهـ
یـهـودـیـهـ حـکـمـتـنـکـ تـخـتـنـدـهـ یـهـودـیـلـرـ کـلـعـاـقـلـ وـأـکـ اـیـ حـکـمـارـلـرـنـدـنـ بـرـیـ اـولـانـ
(از کـیـاـ) وـارـ اـیدـیـ ، وـتـخـتـهـ اـسـرـائـیـلـهـ حـکـمـتـنـکـ اـنـقـاضـ کـامـلـنـدـنـ آـلـقـ سـنـهـ

[۱] «ـ دـینـ » سـزـ اـصـوـلـ مـدـنـ قـابـلـ اوـلـهـیـهـ جـنـیـ بـعـشـیـ پـکـ چـوقـ حـکـمـاـلـکـ ،
ازـ جـمـلـهـ اـنـکـلـزـ حـکـمـاـیـ مـشـهـوـرـهـ سـنـدـنـ فـیـلـسـوـفـ «ـ هـبـرـتـ اـسـپـنـسـرـ » کـ سـوـزـلـیـلـهـ دـهـ
اثـبـاتـ اوـلـهـیـهـ جـقـدـرـ .

شاه محمد) (منشی محمد حسن) و مرحوم امیر دوست محمد خانک بندگاندن بعضیلریله امرای عسکریه دن بر قاج ذات.

بونلر سمر قنده کلدکلری اشناه شیر علی خان بلخنده قالوب روس عسکریش و رو دینی بکلیور، روس والیسی ده شیر علی خان سمر قنده کله جک دیه منزل تدارک و ترتیبله مشغول اوایوردی.

اوجده سویله نیلیک او زره شیر علی خان وفات ایده رک بو تدیلر لب سود قالنجه و قایع جاریه حقنده معلومات آلبیلمک ایچین تاشکنده کیتم. یعقوب خان، روس والیسنه بر مکتوب یازوب « پدرمله عقد اولونان معاهداتک کافه سئی اجرا ایده جکم » دیش، والی ده بوندن منون اولارق امیرک مکتوبخ پرسپور غه بوللامشندی.

امیرک « عبد الرحمن سمرانندن تبعید ایده رسه کز متدار او لاجم، چونکه اوندن امین دکم » مائلنده دیکر بر مکتوبی او زرینه ده رسکلر بکا اولان نظر توجهلری ده کیشمشدی.

بن، بو تبدیلی آکلامامش کورونویور و هر کون تفر جله دمکذار او لویورده.

وقتا که تاشکنده کلام، شیر علی خانک بندن اول و رو دینه اولان مر خصلری حقنده تحقیقات ایهاسی ایچین جاسوسملر تعین ایده رک بعض معلومات آدم.

بونلر روس عسکرینه معاونت ضمته بعض شرائط در میان ایمشلر دی که (سردار شیر علی خان) قدهار ولايتنی رسکلر ویره جک (منشی حسن) کابله کی قیزیلباش و هر ایلری رسکلر اطاعته ادخال ایله یه جک (مفتی شاه محمد) بوتون غلیچاچلری (قاضی پشاوری) ده پیشاور، سوات، باجوره کی تکمیل طوائف تحت اقیاده کتیره جکدی.

بونلری او کره تجه سمر قنده عودت ایدم. بندن صوکرا مر خصلرده اورایه کلدي.

برازده - سمر قنده کندیلرینی حایه ایله دیکم - عمجهزاده لرم (سردار محمد سرور خان) ایله (سردار عزیز) و (سردار محمد اسحاق) خانلردن بحث ایده يم:

مر خصلرک ورودی او زرینه سردار محمد سرور خان، نم طرفدن شیر علی خان قندهاری به بر مکتوب یازدینه سویله یه رک تختیم ایچین مهرمی ایسته مشدی:

-- شیر علی خان قندهاری ایله امثالنک یوزینی کورمک ایسته مم. چونکه اونلر نم علیهمده رسکلر اتفاق ایمشلر. دیه رک مهرمی ویره دم. سرور خان:

-- شیر علی خان قندهاری کلام قدیم او زره رینه یعنی ایتدی. دیدی. کولدم و:

-- قرآنہ ایمانیاں حریفلرک مصحفہ یمنیلرندن نہ چیقار؟ جوابی ویره دم. سرور خان، کوسته ردیکم دلائل عدیده ره غماً بھری می مشهور ایش.

« بوصیفه لوده سؤ قصد لردن، خیانت، اعدام و محاربه لرک تعدادندن باشه. تاریخه بکزد برشی یوق در، موسویلر بر قول دیجیه استناداً مملکتیلری کندیلرینه مان ایشکاری (کنفانی) لر حقنده دامنآ تطبیقه آلیشند قلری ظلملری، یاغمالری نهایت برباری حقنده ده تطیق الیشلر در، دقت اولنوزه بهو دیلرک حکمدارلرندن هان نصفی متباوی مقتوله وفات ایش اولدینی کوریلر، بو نکله ده اکتفا او نیوب حکمدارک مقتولک بوتون فامیلیاسی واوداسی اعدام او لندینی، حالبوکه:

بوصورتله تخيه چیان حکمدارک بر قاج آی صوکره هان عینی عاقبه دوچار الدینی اکثریا کوریلر.

« حکمدارلرک کتابنک ۱۰ نجی باشنده عددی یتشه بالغ چو جق باشلریله دلو او لان ایک سپتک شهر قاپینده نصل تشهیر او لندینی مذکور در. بونلر حکمدار (آهاب) لک چو جقلریشک باشی اولوب (یه) نک امریله قتل او نیش ایدی، حالبوکه: بو (یه) نک اللهک آدمی او لان (ایسا) طرفندن بی اسرائیله حکمدار مشروع اولق اوره تقدیس ایله دیکی ده سویله. نیور، حکمدار (منام) لک دوری و قایعنده ده — که بو حکمدار بالکن بر آی حکومت ایده بیان (شالوم) ی قتل ایشندی — (تیسا) شهری قاپلرینی کندیسنه آچادینی ایچین محو و خراب ایله دیکنی و کے قادینلرک قارنلرینک یاریلاسني امر ایشکی دی کوریورز. بو حاله قدم عربانیلری نصل برمات دیه توصیف ایمک لازم کلیور ۴۰. » [۱]

مترجمی علی رضا سیفی

افغانستان

امیر عبدالرحمن خان (مابعد)

بعضلر: بوجنایت، محمد یعقوب خانک استصوابیله اولدی دیرلر. بعضلری ده: یعقوب خانی امارندن محروم ایتمک ایچین ولی عهد عبدالله خانک والده سی (داود شاه خان). اوچ بیک اشرف و دی. اوده اهالی بی تشویق ایله یه رک انکلیز سفیرینی اولدترنده بولونورلر.

بو (داود شاه خان) (غایجانی) طائفه سافله سندن اولوب او صیراده سپسالار ایدی. چو جقلنده (ده سبز) ده [*] چوانلاق ایش، یکری یاشنده کابله کلوب استخدامه باشلانمشدی.

(سیلوفی کیوناری) نک قتل او زرینه ایفای تحقیقات و اجرای مجازات ایچین انکلیز عسکری (لارورایرت) نک قومانداسنده او لهرق کابله کلدي. یعقوب خان استقبالرینه قوشدی ایسه ده انکلیز ضابطانی اونک حیله سی یوتاقدلرندن طوتوب حبس ایتدیلر، بعده هندستانه کونده روب کابل ایله قندهاره متصرف اولدیلر.

§

شیر علی خانک رسکلر تزدینه یوللا دینی مر خصلر شونلر دی: (سردار شیر علی خان قندهاری) (قاضی پشاوری) (مفتی

[*] « ده سبز » قلعه سی کابله اطراف ده سیئن اولوب قارپوزی مشهور ایش.